

Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Κ. ΕΞΑΡΧΟΥ

Κοσμήτορος τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

(Συνέχεια ἐκ τοῦ τεύχους 2)

III. Εἰσαγωγὰι τροφίμων καὶ λοιπῶν προϊόντων ζωϊκῆς προελεύσεως

Ἐπειδὴ ἡ ἐντοπία παραγωγή κτηνοτροφικῶν καὶ ἀλιευτικῶν προϊόντων δὲν ἔπαρκει πρὸς κάλυψιν τῶν μὲ ταχὺν ρυθμὸν αὐξανομένων ἀναγκῶν καταναλώσεως, ἀπὸ τοῦ 1960 καὶ μετέπειτα αἱ εἰσαγωγὰι αὐξάνουσι συνεχῶς.

Εἰς τοὺς πίνακας 15 καὶ 16 παρέχονται στοιχεῖα τῶν εἰσαγομένων κτηνοτροφικῶν προϊόντων καὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν. Τὰ μέχρι τοῦ 1966 δεδομένα προέρχονται ἐξ ἐπισήμων στοιχείων τοῦ Ὑπ. Γεωργίας, ἐνῶ τὰ ἀναφερόμενα περὶ τῶν ἐτῶν 1967 καὶ 1968 στοιχεῖα προέρχονται ἐκ δημοσιευμάτων τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. ἀνακοινωθέντων ὡς προσωρινῶν.

Ἐκ τῶν στοιχείων τούτων προκύπτει ὅτι : α) ἡ μέση κατὰ κεφαλὴν δαπάνη εἰσαγωγῆς κτηνοτροφικῶν προϊόντων κλπ. ἀπὸ 191 δρχ. τὸ 1960 ἀνῆλθεν εἰς 533 δρχ. τὸ 1968, ἐνῶ ἡ δαπάνη εἰσαγωγῆς κτηνοτροφικῶν προϊόντων διατροφῆς ἀπὸ 366 δρχ. κατὰ κεφαλὴν τὸ 1966 ἔφθασε τὰς 403 δρχ. τὸ 1968. Πέραν τούτων διὰ τὸ 1968 διαπιστοῦται ὅτι ἐκ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δαπανηθέντος δι' εἰσαγωγὰς κτηνοτροφικῶν καὶ ἀλιευτικῶν προϊόντων 47,03% διετέθη δι' εἰσαγωγὴν κρεάτων, 14% δι' εἰσαγωγὴν ἀλιευμάτων, 12,68% διὰ τὴν εἰσαγωγὴν γάλακτος καὶ γαλακτοκομικῶν προϊόντων, 10,80% διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐρίων καὶ τριχῶν καὶ 10,56% διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ζώωντων ζώων. Κυρίᾳ οὕτω μελλοντικὴ ἐπιδίωξις δέον νὰ εἶναι ἡ βελτίωσις τῆς παραγωγῆς κρέατος, ἀλιευμάτων, γάλακτος, γαλακτοκομικῶν προϊόντων κλπ. β) Αἱ εἰσαγωγὰι κρεάτων ποσοτικῶς ἀπὸ τὸ 1960 μέχρι τοῦ 1966 ἐνεφάνισαν αὐξησιν συνολικὴν 151,76% ἢ μέσην ἐτησίαν τοιαύτην 21,68%. Βάσει τῶν προσωρινῶν στοιχείων τοῦ 1968, ἡ συνολικὴ αὐξησης μέχρι τοῦ 1968 ἀνέρχεται εἰς 221,43% (μέση ἐτησίᾳ αὐξησις τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσαγομένων κρεάτων τῆς 9ετίας 1960 - 1968 24,60%). γ) Τὰ εἰσαχθέντα συνολικῶς κρέατα καὶ κρεατοσκευάσματα, ἐνῶ τὸ 1960 ἀνῆρχοντο εἰς 23,42% τῆς ἔθνικῆς κρεατοπαραγωγῆς, τὸ 1966 ἀνῆλθον εἰς 39,76% καὶ τὸ 1968 (βάσει τῶν προσω-

ρινών στοιχείων) εις 45,94% τῆς ἔθνικῆς κρεοπαραγωγῆς. δ) Δίδεται εις τὸν κατωτέρω πίνακα 13 τὸ εἶδος καὶ ἡ κατάστασις τῶν εισαχθέντων κρεάτων.

Πίναξ 13
Εἰσαγωγαὶ κρεατῶν κατ' εἶδος εις τόννους

Ἔτος	Βόειον		Αἰγοπρόβειον		Χοίρειον	Πτηνῶν	Διάφορα
	Νωπὸν	Κατεψ.	Νωπὸν	Κατεψ.			
1960	6,400	9,970	7,436	9,704	1,227	819	1,608
1961	12,225	11,984	11,475	11,488	1,076	922	1,574
1962	8,409	17,308	7,053	9,932	1,193	1,797	1,593
1963	3,703	28,267	5,085	15,013	1,248	6,444	3,144
1964	3,865	19,322	8,206	18,031	976	5,612	5,099
1965	13,405	19,340	11,143	29,582	2,015	11,469	8,575
1966	11,041	20,048	10,260	31,986	273	11,343	8,615
1967	22,547	21,113	8,647	32,130	509	12,469	2,261
1968	28,949	30,355	11,922	32,058	4,376	8,641	2,958

Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ ἀνωτέρω πίνακος διαπιστοῦμεν ὅτι : α) Σταθερῶς τὴν πρώτην θέσιν εις τὴν ποσότητα τῶν εισαγομένων κρεάτων κατεῖχον μέχρι τοῦ 1966 τὰ κρέατα προβάτων, με συνεχῶς δὲ αὐξανόμενας ποσότητες ἤπυοντο τὰ κρέατα βοῶν. Τὴν τρίτην θέσιν εις τὰς εἰσαγωγὰς τοῦ 1960 κατεῖχον τὰ κρεατοσκευάσματα καὶ τὴν τετάρτην τὸ χοίρειον κρέας. Τὸ τελευταῖον ἐμειώθη τὸ 1966 καὶ τὴν τρίτην θέσιν κατέλαβε τὸ κρέας πτηνῶν, τὸ ὁποῖον ἀπὸ 819 τόννους τὸ 1960 ἀνῆλθεν εις 11,343 τόννους τὸ 1966. Τὴν τετάρτην θέσιν κατέλαβον τὰ κρεατοσκευάσματα καὶ τὴν πέμπτην τὸ χοίρειον κρέας.

Βάσει τῶν ἀνωτέρω, μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1960 καὶ 1966 ἡ ποσότης τῶν εισαχθέντων κρεάτων πτηνῶν ἔδεκατετραπλασιάσθη, ἐνῶ παραλλήλως ἡ ποσότης τῆς ἐντοπίας παραγωγῆς πτηνῶν ἔδιπλασιάσθη. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἡ ποσότης τῶν εισαγομένων κρεατοσκευασμάτων ἔπενταπλασιάσθη με παράλληλον αὐξησιν τῆς ἐντοπίας παραγωγῆς, τῆς ὁποίας ὁμως δὲν γνωρίζομεν τὸ μέγεθος.

Ἡ ποσότης τῶν εισαγομένων κρεάτων τῶν αἰγοπροβάτων ὑπερεδιπλασιάσθη, ἐνῶ ἡ ἐντοπία παραγωγή ἐσημείωσε μίαν περιωρισμένην αὐξησιν μέχρι τὸ 1965 καὶ μίαν ἐλαφρὰν μείωσιν κατὰ τὸ 1966. Ἡ ποσότης τῶν εισαγομένων κρεάτων βοῶν σχεδὸν ἔδιπλασιάσθη με παράλληλον ὑπερδιπλασιασμὸν τῆς ἐντοπίας παραγωγῆς κρέατος βοῶν. Τέλος, ἡ ποσότης τῶν εισαγομένων κρεάτων χοίρων ἐμειώθη εις ἓν πέμπτον τῆς εισαχθείσης τὸ 1960. Ἐνδιαφέρον ἐπίσης ἐμφανίζει τὸ γεγονός ὅτι ἐκ τῶν εισαχθέντων τὸ 1966 κρεάτων προβά-

των 31,986 τόνοι ήσαν κατεψυγμένα κρέατα προελεύσεως Αυστραλίας - Νέας Ζηλανδίας - Νοτίου 'Αμερικής και μόνον 10,260 τόνοι νωπά κρέατα και σφάγια βαλκανικής κυρίως προελεύσεως. 'Εκ τών εισαχθέντων 31,089 τόννων βοείου κρέατος οί 20,084 τόνοι ήσαν νωπά και σφάγια. 'Εκ τών κρεάτων πτηνών 11,096 τόνοι ήσαν κατεψυγμένα και 247 τόνοι νωπά. Διαπιστοῦται οὕτω μία αύξουσα συμμετοχή τών κατεψυγμένων κρεάτων και έπομένως έθισμός τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ εις τήν κατανάλωσιν αὐτῶν.

Τά βάσει τών προσωρινῶν στοιχείων δεδομένα τών έτῶν 1967 και 1968 έμφανίζουν τās κάτωθι μεταβολās επί τών άνωτέρω. Τό 1968 εισήχθησαν 28,949 χιλιάδες τόνοι νωπῶν και 30,5 χιλιάδες τόνοι κατεψυγμένων βοείων κρεάτων, ήτοι συνολικῶς 59 χιλιάδες τόνοι. Αί 28,949 τόνοι νωπῶν κρεάτων προήρχοντο έκ 14,513 τόννων κρέατος και 14,436 τόννων κρέατος έξ εισαχθέντων ζώντων ζῶων. 'Η συνολική αξία τών εισαχθέντων βοείων κρεάτων ανήλθεν εις 1,177,215,000 δραχμῶν.

Τό αὐτό έτος εισήχθησαν 32,058 τόνοι κρέατος προβάτων κατεψυγμένων, 10,577 τόνοι νωποῦ κρέατος άμνῶν και έριφίων (υπό μορφήν ὡς επί τό πλείστον ζώντων ζῶων), 1,345 τόνοι νωπῶν κρεάτων αίγοπροβάτων και 306 τόνοι ζώντων προβάτων και αίγῶν αξιοποιηθέντων πρὸς παραγωγήν κρέατος. Συνολικῶς έπομένως τό 1968 εισήχθησαν 43,980 τόνοι κρέατος προβάτων κυρίως, αξίας 781,271,000 δρχ.

Οὕτως, ή εισαγωγή κρέατος βοδς κατέλαβε τό 1968 τήν πρώτην θέσιν τόσον από άπόψεως ποσότητος ὡσον και από άπόψεως δαπάνης συναλλάγματος. Διετέθησαν οὕτως 1,177 έκατομ. δρχ. ή 39,1 έκατομ. δολ. δι' εισαγωγās βοείων κρεάτων. 'Η μέση τιμή τοῦ εισαχθέντος βοείου κρέατος κατά χλγρ. ανήλθε τό 1968 εις 19,78 δρχ. Ειδικώτερον, ή μέση τιμή κατά χιλιόγραμμα τοῦ εισαχθέντος νωποῦ κρέατος βοδς έξ εισαγωγῶν ανήλθεν εις 24,50 δρχ., τοῦ κατεψυγμένου βοείου κρέατος έξ εισαγωγῶν εις 20,19 δρχ. κατά χλγρ. και ή τιμή ένὸς χιλιογράμμου κρέατος έκ τών εισαχθέντων μόσχων εις 29,04 δρχ. (ή αξία τοῦ ένὸς χιλιογράμμου ζῶντος βάρους τών εισαχθέντων μόσχων, ανήλθε κατά μέσον ὄρον εις 14,86 δρχ.).

'Η μέση τιμή κατά χιλιόγραμμα ὄλων τών εισαχθέντων κρεάτων προβάτων (κυρίως) ανήλθεν εις δρχ. 17,80. 'Η μέση τιμή εισαχθέντος κατεψυγμένου προβείου κρέατος ανήλθεν εις 15,74 δρχ. κατά χλγρ. και ή μέση τιμή κρέατος τών εισαχθέντων άμνῶν και έριφίων εις 23,99 δρχ. 'Η μέση τιμή τοῦ εισαχθέντος νωποῦ κρέατος αίγοπροβάτων ανήλθεν εις 21,26 δρχ.

Τήν τρίτην θέσιν εις τās εισαγωγās κρεάτων κατέχουν τὰ κρέατα πουλερικῶν, έξ ὧν εισήχθησαν τό 1968 8,641 τόνοι περίπου. 'Εκ τούτων οί 7,745 τόνοι ήσαν κατεψυγμένα και 896 τόνοι νωπά. 'Η μέση τιμή τών εισαχθέντων κατεψυγμένων κρεάτων πουλερικῶν ανά χλγρ. ανήλθεν εις 15,16 δρχ. και τοῦ νωποῦ πουλερικοῦ παραδόξως εις 14,16 δρχ.

Αί εισαγωγαι χοιρείου κρέατος τό 1968 έμφανίζουν σημαντικήν αύξησιν άνελοῦσαι εις 4,376 τόννους αξίας 90,601,762 δρχ. 'Η μέση τιμή τοῦ εισαχθέντος χοιρείου κρέατος ανήλθεν εις 20,73 δρχ.

	1967	1968	1968	1968
	Επί τοις % των συν. κτην. προϊόντων			Επί τοις % της αξίας τροφ. Ζ.Π. κτην. πρ. συνολ.
1966	1967	1968	1968	1968
Επί τοις % της τιμής των τροφ. Ζ.Π.	Επί τοις % των συν. κτην. προϊόντων			Επί τοις % της τιμής τροφ. Ζ.Π. κτην. πρ. συνολ.
Κρέας	42,72	2,102,792	2,182,577	62,18
Ίχθυές	12,32		650,000	18,61
Γάλα	9,97		588,521	16,76
Τυροί	2,98		58,047	1,65
Βούτυρον	0,69		16,687	0,47
Ψά	0,07		14,970	0,42
Σύνολον αξίας τροφίμων ζωικής προελεύσεως			3,511,002	
Ερίον - τρίχες	14,69		501,343	10,80
Δέρματα	8,63		138,166	2,97
Ζώοντα ζώα	7,89		490,217	10,56
Σύνολον κτηνοτροφικών προϊόντων εις δρχ.			4,640,728	
»	»		154,691	
»	»		4,640,728	
»	»		154,691	
Μέση δαπάνη εισαγωγής συνόλου κτηνοτροφικών προϊόντων κατά κεφαλήν			532,80 δρχ.	
Μέση δαπάνη εισαγωγής κατά κεφαλήν τροφίμων ζωικών προ- ϊόντων			403,10 δρχ.	

Τὰ στοιχεία εισαγωγών τοῦ 1968 δὲν περιλαμβάνουσιν τὴν ἀξίαν τῶν εισαχθεισῶν κουσερβῶν κρέατος κλπ. Γενικῶς ἡ αὔξη-
σις τῆς εισαγωγῆς κρεατοσκευασμάτων μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1960-67 ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς θεαματικῆ, παρουσιάζουσα αὐξητικὸν δείκτην
340 % περίπου (εἰσαγωγὰι 1960 1,526 τόνοι, 1967 6,705 τόνοι).

Αί ως άνω τιμαί τών εισαγομένων κρεάτων είναι λίαν κρίσιμοι επί τής άσκηθησομένης μελλοντικής πολιτικής άναπτύξεως τής κρεατοπαραγωγής έν τή χώρα.

Έκ τών στοιχείων τών πινάκων 17 και 18 δείκνυται επίσης ότι αί εισαγωγαι γάλακτος, κυρίως συμπεπυκνωμένου σακχαρούχου ή μη και γάλακτος εις κόνιν, άπό 20,025 τόννους τό 1960 έφθασε τούς 41,051 τόννους τό 1966 και τούς 55,510 τόννους τό 1968. Η άξία τών εισαγωγών γάλακτος άπό 7 έκατομ. δολ. τό 1960 άνήλθεν εις 19,60 έκατομ. δολ. τό 1968, ήτοι τόσον ή ποσότης όσον και ή άξία τών εισαγωγών σχεδόν έτριπλασιάσθησαν.

Έκ τών λεπτομερών στοιχείων εισαγωγών γάλακτος κατά τό 1968 έμφαίνεται ότι εισήχθησαν 48,726 τόννοι συμπεπυκνωμένου γάλακτος σακχαρούχου και μη άξίας 500 έκατομ. δρχ. περίπου (75,19% τής άξίας τών εις γάλα εισαγωγών) και 6,784 τόννοι γάλακτος εις κόνιν, άξίας 90 έκατομ. δρχ. (13,52% τών εις γάλα εισαγωγών).

Εις τόν σχετικόν πίνακα αί έμφανιζόμεναι ως εισαχθείσαι ποσότητες τυρών και βουτύρου παρουσιάζουν μειωσιν. Οί εισαχθέντες τό 1968 2,714 τόννοι ξενικών τυρών και 1,419 τόννοι ξενικών βουτύρων είναι μάλλον κανονικαι ποσότητες δια μίαν χώραν εις την όποίαν ό τουρισμός εύρίσκεται εις άνάπτυξιν, πρός κάλυψιν τών εις τά προϊόντα ταύτα άναγκών τών τουριστών.

Η εισαγωγή 1,235 τόννων ώών κατά τό 1968 δεικνύει έλλειψιν καταλήλου όργανώσεως τής ώποπαραγωγού κτηνοτροφίας μας, ώστε νά έφοδιάζη την άγοράν ίδια κατά τας περιόδους αίχμών τής ζητήσεως.

Η συνολικώς εισαχθείσα ποσότης έριου και τριχών έν τή χώρα άνήλθεν εις 7,123 τόννους τό 1960 και έκτοτε με μικράς έναλλαγάς έφθασε τό 1968 τούς 8,589 τόννους. Παρητηρήθη έπομένως συνολική αύξησις εισαγωγών έννεαετίας 1,466 τόννων ή έτησίως 163 τόννων. Ποσοτικώς ή αύξησις άνήλθε κατά την έννεαετίαν εις 20,58% (2,28% έτησίως).

Αί εισαγωγαι δερμάτων άπό 7,718 τόννους τό 1960 άνήλθον εις 12,117 τόννους τό 1966 και εις 6,458 τόννους τό 1968. Αί εισαγωγαι του 1966 έμφανίζουν συνολικήν αύξησιν έξαετίας 4,399 τόννων ή έτησίαν τοιαύτην 733 τόννων. Ποσοτικώς ή αύξησις άνήλθε κατά την έπταετίαν εις 56,99% (έτησίως εις 8,14%). Τό 1968 όμως αί εισαγωγαι παρουσιάζουν μειωσιν κάτω και τής εισαχθείσης τό 1960 ποσότητος.

Τά εισαχθέντα κατά τό 1966 ίχθυηρά άπετελοϋντο άπό 8,000 τόννους νωπών και κατεψυγμένων ίχθυηρών και 21,000 τόννους κυρίως κονσερβών και έλιπάστων.

Εισαγωγαι γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων

Εις τόν πίνακα (17) δίδονται τά σχετικά στοιχεία.

Έκ τών στοιχείων τούτων τεκμαίρεται ότι αί εις γάλα νωπών (πρόκειται κυρίως περι συμπεπυκνωμένου σακχαρούχου ή μη γάλακτος και γάλακτος εις κόνιν μετατραπέντος εις νωπών γάλα δια πολλαπλασιασμού τών ποσοτή-

Π ί ν α ξ 15
Είσαγωγι κρεατοσκευασμάτων

	1965		1966		1967		1968	
	Τόννοι	Άξια	Τόννοι	Άξια	Τόννοι	Άξια	Τόννοι	Άξια
Σύνολον	6,724	111,215	6,706	112,706	26,764	107,089	5,664	95,597
Άλλαντικά	94	1,985	109	2,634	106	2,681	100	2,387
Σαλάμια	73	3,429	89	4,168	80	3,633	123	5,021
Χοιρομήτρια έντος δοχείου	228	7,226	253	8,824	15	763	241	9,291
Λοιπά παρασκευά- σματα κονσερβών κρέατος	6,269	97,459	6,188	95,960	6,519	99,232	5,198	78,859
Λοιπά προϊόντα έλλαντοποιίας	57	1,116	67	1,120	44	780	2	39
Ύπαρχηνοι			0,250	90				
Χοιρομήτρια	3	110						

Π ί ν α ξ 1 6
Εισαγωγή κτηνοτροφικῶν προϊόντων εἰς τόννοϋς κατὰ τὰ ἔτη 1960 — 1968

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968
Κρέας	37,164	50,744	47,285	62,904	61,111	95,533	93,566	104,960	110,861
Ίχθύες							29,000		
Γάλα	20,025	23,275	26,018	26,360	32,970	34,298	41,051		55,510
Τυρὸς	826	2,850	3,483	3,917	4,128	10,592	6,356		2,714
Βούτυρον	267	281	435	800	2,813	1,908	1,631		1,419
Ψῶᾶ	522	378	310	499	11	333	323		1,235
Ἄριον — τρίχες	7,123	7,144	6,862	8,183			8,935		8,589
Δέρματα	7,718	7,516	6,960	9,654			12,117		6,458

Αί εισαχθείσαι ποσότητες γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων ως και η αξία αυτών κατά τὰ ἔτη 1960 — 1968

Προϊόντα	1960		1961		1962		1963	
	Τόννοι	ἀξία εἰς δρχ.	Τόννοι	ἀξία εἰς δρχ.	Τόννοι	ἀξία εἰς δρχ.	Τόννοι	ἀξία εἰς δρχ.
Γάλα ἠνευγμένον εἰς κωπὸν *	54,067	210,360	62,842	236,966	70,248	264,127	71,172	277,309
Τυρὸς ἐν γέλει	825	18,758	2,850	55,093	3,483	68,762	3,917	77,545
Βούτυρον	267	6,635	281	6,426	435	9,003	800	18,102

Προϊόντα	1964		1965		1966		1967		1968	
	Τόννοι	ἀξία εἰς δρχ.	Τόννοι	ἀξία εἰς δρχ.	Τόννοι	ἀξία εἰς δρχ.	Τόννοι	ἀξία εἰς δρχ.	Τόννοι	ἀξία εἰς δρχ.
Γάλα ἠνευγμένον εἰς κωπὸν	89,019	366,916	92,604	389,362	110,837	457,173	149,877	587,679	149,877	587,679
Τυρὸς ἐν γέλει	4,128	88,445	10,592	242,713	6,351	136,665	2,714	58,047	2,714	58,047
Βούτυρον	2,813	67,567	1,908	50,645	1,631	31,773	1,419	16,687	1,419	16,687

(*) Ἡ μετατροπὴ εἰς κωπὸν γάλα ἐγένετο διὰ πολλαπλασιασμοῦ τῶν εισαχθεισῶν ποσοτήτων ἐπὶ 2,7.

Πίναξ 18

Εισαγωγή γάλακτος και προϊόντων γαλακτοκομίας κατά τὸ ἔτος 1968

Εἶδος	Ποσότης ἀξία		% ἀξία γάλακτος	% ἀξία γαλακτο- κομικῶν προϊόντων
Συμπετυκνωμένον σακχαροῦχον γάλα	32,357	372,786	498,075	84,75
Γάλα ἀνευ σακχάρου	16,369	125,289		
Κόνις ἀποβουτυρ. γάλακτ. ἀνευ σακχ.	2,698	27,900	89,604	15,24
» πλήρους » » »	3,309	45,809		
» γάλακτος μετὰ σακχάρου	673	12,933		
» ἀποβουτυρ. γάλακτ. μετὰ σακχ.	104	2,962		
Σύνολον	55,510	587,679		
Βούτυρον	1,419	16,687		2,51
Τυρὸς ἐν γένει	2,714	58,047		8,76
Γενικὸν σύνολον γάλακτος, τυροῦ, βουτύρου εἰς ὄρχ.		662,413		99,98

των ἐπὶ 2,7) εἰσαγωγαὶ τῆς χώρας ἀπὸ 54,067 τόννους νωποῦ γάλακτος τὸ 1960 ἀνῆλθον εἰς 149,877 τόννους τὸ 1968 καὶ 110,837 τὸ 1966, ἦτοι τόσον ἡ ποσότης τοῦ εἰσαχθέντος γάλακτος ὅσον καὶ ἡ ἀξία αὐτοῦ σχεδὸν ἐτριπλασιάσθησαν.

Τὸ ἐξαχθὲν διὰ τὸ γάλα συνάλλαγμα ἀπὸ 7 ἑκατομ. δολλάρια τὸ 1960 ἔφθασε σχεδὸν τὰ 20 ἑκατομ. δολλάρια τὸ 1968. Κατὰ μέσον ὄρον κατὰ τὴν ἐννεαετιαν 1960—1968 αὐξάνει ἡ ποσότης τοῦ εἰσαγομένου γάλακτος κατὰ 16,653 τόννους ἑτησίως μὲ τάσεις συνεχίσεως διότι αἱ περισσότεραι μητέρες καὶ ἐν Ἑλλάδι δὲν θηλαζοῦν τὰ βρέφη των.

Οἱ 150,000 τόννοι περίπου τοῦ εἰσαχθέντος τὸ 1968 γάλακτος θὰ ἦτολιαν εὐχερὲς νὰ παραχθοῦν παρὰ τοῦ καὶ σήμερον ὑφισταμένου ζωϊκοῦ κεφαλαίου ἀγελάδων καὶ ἐν τῇ χώρᾳ διότι ἀποτελοῦν τὸ 25% τοῦ σήμερον παραγομένου ἀγελαδινοῦ γάλακτος, ἐνῶ, ὡς ἦδη ἐλέχθη, τὸ ζωικὸν μας ὑλικὸν τῶν βελτιωμένων ἀγελάδων ἔχει κληρονομικὸν δυναμικὸν σχεδὸν διπλάσιον τῆς σημερινῆς του γαλακτοπαραγωγῆς. Βεβαίως πέραν τῆς βιολογικῆς δυνατότητος τῶν ἀγελάδων μας θὰ ἦτο πρὸς τοῦτο ἀπαραίτητος ἀφ' ἐνὸς μὲν ἱκανοποιητικὴ τιμὴ διαθέσεως τοῦ γάλακτος καὶ ἀφ' ἑτέρου καὶ κυρίως ἡ ὑπαρξίς σχετικῶν βιομηχανιῶν.

Εἰσαγωγὰ ἰχθυηρῶν καὶ ἀξία αὐτῶν

Ὡς ἐκ τοῦ πίνακος 18α ἐμφαίνεται ὅτι ἡ εἰσαγωγή νωπῶν καὶ ἀλιπάζτων ἰχθυηρῶν κατὰ τὸ 1966 καὶ 1967 ἐσημείωσαν μείωσιν, ἀνελθοῦσαν ἐν σχέσει μὲ τὸ 1965 εἰς 21,64%, τὸ 1966 καὶ 4,36% τὸ 1967. Τὸ 1968 ὁμως παρετηρήθη αὐξησις εἰσαγωγῶν ἀνελθοῦσα εἰς 18,5%. Τὸ αὐτὸ παρα-

Π ι ν α κ 1 8 α
Εισαγωγαι Ιχθυηρών και άξια τούτων

	1965		1966		1967		1968	
	Τόνοι	'Αξια	Τόνοι	'Αξια	ΕΑΔ	Τόνοι	'Αξια	ΕΑΔ
Σύνολον νοσηών και άλιπτάστων	24,150	257,832	18,923	219,748	- 21,64	22,612	194,060	+ 6,36
'Ιχθύες νοσηοί	4,413	39,775	4,413	39,775		8,867	28,239	
Ρέγγαι						4	67	
Βακαλάος ύγρ.	2,340	27,665	2,340	27,665		2,667	35,151	
Σαρδέλλαι άλιπ.	9,263	118,065	9,263	118,065		8,007	96,188	
'Οκτάποδες	126	3,010	126	3,010		139	3,721	
Συπταί	760	7,794	760	7,794		1,522	13,248	
Καλαμάρια κλπ.	859	8,120	859	8,120		762	8,086	
'Ωά Ιχθύων	801	9,992	801	9,992		644	9,360	
'Ιχθυερά κοιναίβραι								
Σύνολον	14,961	172,818	13,973	169,826	+ 6,60	12,681	151,516	- 15,23
Σαρδέλλαι			3,910	49,223		2,966	43,521	
'Ιχθυερά διάφορα			234	5,083		202	5,161	
Θύννος			122	3,107		166	4,027	
Σολομοί			95	2,431		169	3,566	
*Έτεροι Ιχθύες						4,994	53,265	
Καβούρια έγκ.			92	4,764		87	4,968	
Μαλάκια			3,425	27,086		4,086	35,459	
Χαβιάριον έρ.			22	2,742		11	1,531	
Γενικόν σύνολον	39,111	420,650	32,896	389,574	- 15,89	35,293	345,576	- 9,76
						40,972	389,601	+ 4,73

τηρείται εις μικρότερα ποσοστά και ως πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν κονσερβαρισμένων ἰχθυερῶν.

IV. Κατανάλωσις τροφίμων και λοιπῶν προϊόντων ζωικῆς προελεύσεως

Βάσει τῆς ἀναφερθείσης ἤδη ἑλληνικῆς παραγωγῆς και τῶν ἐνεργουμένων εἰσαγωγῶν τροφίμων και λοιπῶν προϊόντων ζωικῆς προελεύσεως, ἡ ἐν Ἑλλάδι κατανάλωσις τούτων διεμορφώθη ὡς κάτωθι, κατὰ προϊόν.

A. Κατανάλωσις κρέατος

Ὡς εἰς τοὺς πίνακας ὑπ' ἀριθμ. 19 και 20 ἐμφαίνεται, ἡ συνολικὴ κατανάλωσις κρέατος ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ 195,931 τόννους τὸ 1960 ἀνῆλθεν εἰς 328,766 τόννους τὸ 1966, 354,971 τόννους τὸ 1967 και 352,126 τόννους τὸ 1968. Οὕτως, ἡ κατὰ τὰ ἔτη 1966, 1967 και 1968 ποσότης τοῦ καταναλωθέντος κρέατος ηὔξηθη κατὰ 67,8%, 81,2% και 79,71% ἀντιστοίχως ἐν σχέσει πρὸς ἐκείνην τοῦ 1960. Ἐπίσης ἡ μέση ἔτησίαι αὐξήσις τῆς συνολικῆς καταναλώσεως κρέατος μέχρι τὸ 1966 ἀνῆλθεν εἰς 18,976 τόννους, μέχρι τὸ 1967 19,880 τόννους και μέχρι τὸ 1968 εἰς 17,355 τόννους.

Ἐνδεικτικώτερα ἐπὶ τῆς καταναλώσεως κρέατος εἶναι τὰ στοιχεῖα τῆς μέσης κατὰ κεφαλὴν καταναλώσεως τοῦ κρέατος. Αὕτη ἀπὸ 23,5 χλγρ. τὸ 1960 ἀνῆλθεν εἰς 38,2 χλγρ. τὸ 1966, 40,98 χλγρ. τὸ 1967 και 43,42 χλγρ. τὸ 1968.

Οὕτως, ἡ μέση ἔτησίαι κατὰ κάτοικον κατανάλωσις κρέατος ηὔξηθη κατὰ 2,1 χλγρ. μεταξὺ 1960 και 1966, 2,78 χλγρ. μεταξὺ 1966 και 1967 και εἰς 2,44 χλγρ. τὸ 1968.

Ποσοτικῶς αἱ ὡς ἄνω αὐξήσεις ἀνέρχονται διὰ τὴν 7ετίαν 1960 - 1966 εἰς 62,55% ἢ κατὰ μέσον ὄρον ἑτησίως εἰς 8,93%, διὰ τὴν ὀκταετίαν 1960 - 1967 συνολικῶς εἰς 74,38% ἢ κατὰ μέσον ὄρον ἑτησίως εἰς 9,29%, εἰς δὲ τὴν ἔννεαετίαν 1960 - 1968 συνολικῶς εἰς 82,76% ἢ κατὰ μέσον ὄρον εἰς 9,41%.

Ἡ κατανάλωσις κρεατοσκευασμάτων ἀπὸ 9,256 τόννους τὸ 1963 ἢ 1,09 χλγρ. τὸ 1967 ἔφθασε τοὺς 17,064 τόννους ἢ 1,95 χλγρ. ἑτησίως και κατὰ κεφαλὴν.

B. Κατανάλωσις γάλακτος

Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ πίνακος 21, καταναλώσεως κατὰ κεφαλὴν κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ἐμφαίνεται ὅτι ἡ κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις γάλακτος ἀπὸ 50,6 χλγρ. τὸ 1960 ἔφθασε τὸ 1968 81,86 χλγρ., ἥτοι ἐσημειώθη αὐξήσις ἔννεαετίας, ἀνελθοῦσα εἰς 31,26 χλγρ. και ἐπομένως μέση ἔτησίαι αὐξήσις τῆς καταναλώσεως γάλακτος τῆς περιόδου ταύτης 3,470 χλγρ. Ποσοτικῶς ἡ αὐξήσις τῆς ἔννεαετίας ἀνῆλθεν εἰς 61,77% και ἑτησίως εἰς 6,86%.

Ἡ τοιαύτη σημαντικὴ αὐξήσις τῆς καταναλώσεως τοῦ νωποῦ γάλακτος ὀφείλεται εἰς τὴν χαμηλὴν τιμὴν τῆς ἐκ γάλακτος (παστεριωμένου και μῆ) προσκτωμένης πρωτεΐνης. Ἡ ἐκ γάλακτος πρωτεΐνη στοιχίζει κατὰ γραμμὰ-

ριον 7 λεπτά δια τὸ μὴ παστεριωμένον καὶ 14 λεπτά δια τὸ παστεριωμένον. Ἡ τοιαύτη προτίμησις τῆς καταναλώσεως πρὸς τὸ γάλα ἐξ ἧς ὁ Ἕλληνας λαμβάνει σημαντικὸν τμῆμα τῶν ζωικῶν του πρωτεϊνῶν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ σημερινὸν εἰσοδηματικὸν ἐπίπεδον τοῦ μέσου Ἕλληνα.

Πλὴν ὁμως τοῦ γάλακτος ἐντοπίας παραγωγῆς, ἐν Ἑλλάδι καταναλίσκεται καὶ σημαντικὴ ποσότης γάλακτος εἰσαγομένου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὑπὸ μορφήν κυρίως συμπεπυκνωμένου γάλακτος. Τὴν ποσότητα ταύτην ὁ Γιωργάκης ὑπολογίζει εἰς 12, 14, 15 καὶ 17 χλγρ. ἑτησίως καὶ κατὰ κάτοικον, δια τὰ ἔτη 1965, 1966, 1967, 1968. Οὕτω, δια τὸ 1968 ἡ μέση κατὰ κεφαλὴν καταναλισκομένη ποσότης γάλακτος ἀνέρχεται εἰς 98,80 χλγρ.

Ὁ ὑψηλῆς Γιωργάκης θεωρῶν ὡς κατανάλωσιν ἐγχωρίου παραγωγῆς τὴν συνολικῶς παραχθεῖσαν ποσότητα γάλακτος μειωμένην κατὰ 20%, κατὰ τὸ ποσοστὸν δηλαδὴ γάλακτος, τὸ ὁποῖον περίπου χρησιμοποιεῖται δια τὴν διατροφήν τῶν νεαρῶν ζώων ὡς καὶ δι' ὠρισμένας χρήσεις παραγωγῶν, ὑπολογίζει μετὰ τῶν ἰσοδυνάμων εἰσαγομένων ποσοτήτων γάλακτος ὡς ἀνερχομένης τὸ 1965 εἰς 115 χλγρ., τὸ 1966 εἰς 124 χλγρ., τὸ 1967 εἰς 132 χλγρ. καὶ τὸ 1968 εἰς 127 χλγρ. γάλακτος.

Ἐκ τοῦ πίνακος 22 ἐμφαίνεται ὅτι ἡ κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις γάλακτος τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. ἦτο τὸ 1960 108 χλγρ., ὅτε ἡ ἑλληνικὴ κατανάλωσις γάλακτος ἀνήρχετο εἰς 50,6 χλγρ. δηλαδὴ περίπου τὸ ἡμισυ ἐκείνης τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ.

Φρονοῦμεν ὅτι καὶ ἡ κατανάλωσις τῶν 81,86 χλγρ. τοῦ 1968 θὰ αὐξηθῇ μελλοντικῶς, ἂν μάλιστα βελτιωθῇ ἡ ποιότης τοῦ νωποῦ καὶ παστεριωμένου ἑλληνικοῦ γάλακτος.

Ἡ κατανάλωσις τυρῶν, ἀνερχομένη τὸ 1960 εἰς 9,9 χλγρ. κατὰ κάτοικον, ἐφθασε τὸ 1966 εἰς 14,1 χλγρ. (παγκόσμιον ἐπίτευγμα). Ἀκολουθῶς βάσει τῶν προσωρινῶν ἀποτελεσμάτων τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. (παραγωγή - εἰσαγωγή) ὑπολογίζεται ὅτι ἐμειώθη εἰς 11,94 χλγρ. ἑτησίως κατὰ κεφαλὴν. Ἡ τοιαύτη μείωσις ὀφείλεται πιθανώτατα εἰς τὴν ὑψηλὴν σχετικῶς τιμὴν τῶν τυρῶν ἔναντι τῶν τιμῶν τῶν λοιπῶν τροφίμων ζωικῆς προελεύσεως καὶ ἰδίᾳ ἔναντι τῆς τιμῆς τῶν κατεψυγμένων κρεάτων καὶ ἰχθύων.

Ἡ αὐξήσις τῆς καταναλώσεως τυροῦ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1960 καὶ 1966 ἀνῆλθεν ἑτησίως εἰς 0,600 γρμ. ἢ 6,06%. Ἐὰν θεωρήσωμεν ὡς ὀρθὰ τὰ προσωρινὰ στοιχεῖα τοῦ 1968 τότε ἡ μέση αὐξήσις τῶν ἐτῶν 1960 - 1968 ἀνῆρχετο εἰς 2,28%.

Ἡ κατανάλωσις βουτύρου καὶ μυζήθρας ἀπὸ τὸ 1960, ὅτε ἀνήρχετο εἰς 1,4 καὶ 1,2 χλγρ. ἀντιστοίχως κατὰ κάτοικον ἐσημείωσε βραδείαν ἄνοδον μέχρι τὸ 1964, ἀνελοῦσα 1,8 χλγρ. δια τὸ βούτυρον καὶ 1,2 χλγρ. δια τὴν μυζήθραν. Τὸ 1966 ἡ κατανάλωσις βουτύρου ἐμειώθη εἰς 1,1 χλγρ. κατὰ κάτοικον ἑτησίως καὶ ἡ κατανάλωσις μυζήθρας εἰς 1 χλγρ. Τὸ 1968 ἡ κατανάλωσις ἐμειώθη ἔτι πλέον.

Πίναξ 19

Κατανάλωσις κτηνοτροφικῶν προϊόντων κατὰ τὰ ἔτη 1960 — 1968 εἰς τόννους

	1960	1961	1962	1963
Κρέας	195,931	220,022	232,616	262,562
Κρ/οσκευάσματα	—	—	—	9,256
Ίχθύες	—	—	—	—
Γάλα νωπὸν	454,558	454,458	511,035	521,029
Τυρὸς ἐν γένει	82,826	95,126	107,976	110,394
Βούτυρον	11,364	11,712	12,501	12,742
Μυζήθρα	10,402	11,181	11,679	10,885
Ψῶ	50,564	55,603	61,913	68,541
Ἐριον — τρίχες		21,259	21,276	22,667
Δέρματα		22,588	23,325	26,923

	1964	1965	1966	1967	1968
Κρέας	277,550	324,348	328,766	354,971	352,126
Κρ/οσκευάσματα	10,045	15,420	16,116	17,064	—
Ίχθύες	—	—	130,000	—	—
Γάλα νωπὸν	564,328	585,109	667,482	—	713,068
Τυρὸς ἐν γένει	101,217	110,491	121,938	—	104,046
Βούτυρον	15,548	14,848	9,965	—	6,953
Μυζήθρα	10,035	10,168	8,811	—	—
Ψῶ	72,326	82,008	87,608	88,126	83,609
Ίχθυηρὰ	106,563	121,423	121,714	114,498	—
Ἐριον — τρίχες	—	—	19,279	—	16,528
Δέρματα	—	—	35,216	—	—

Π ί ν α ξ 20

*Η έτησία κατά κάτοικον κατανάλωσις κτηνοτροφικῶν προϊόντων κατά τὰ έτη
1960 — 1968 (εις χιλίόγραμμα)

	1960	1961	1962	1963	1964
Κρέας	23,5	26,2	27,5	31,0	32,5
Κρε/οσκευάσματα	—	—	—	1,09	1,18
Ίχθύες	—	—	—	—	—
Γάλα νωπὸν	50,6	54,1	60,5	61,4	66,2
Τυρὸς ἐν γένει	9,9	11,3	12,8	13,0	11,9
Βούτυρον	1,4	1,4	1,5	1,5	1,8
Μυζήθρα	1,2	1,3	1,4	1,3	1,2
Ψά	6,1	6,6	7,3	8,1	8,5
*Έριον — τρίχες	—	2,53	2,51	2,67	—
Δέρματα	—	2,68	2,76	3,17	—

	1965	1966	1967	1968
Κρέας	39,7	38,2	40,98	40,42
Κρε/οσκευάσματα	1,80	1,87	1,95	—
Ίχθύες	—	15,09	—	—
Γάλα νωπὸν	68,4	75,5	—	81,86
Τυρὸς ἐν γένει	12,9	14,1	—	11,94
Βούτυρον	1,7	1,1	—	0,79
Μυζήθρα	1,2	1	—	—
Ψά	9,1	9,66	10,11	10,54
*Έριον — τρίχες	—	2,23	—	1,89
Δέρματα	—	4,08	—	—

Γ. Κατανάλωσις ὠῶν

*Η κατανάλωσις ὠῶν έτησίως ἀπὸ 50,564 τόννους κατά τὸ 1960 έφθασεν 83,609 τόννους τὸ 1968, ήτοι έσημείωσε συνολικήν αύξησιν έννεαετίας 33,015 τόννων ή έτησίαν τοιαύτην 3,672 τόννων.

Ἡ κατὰ κάτοικον κατανάλωσις ὠῶν ἀπὸ 6,1 χλγρ. τὸ 1960 ἀνῆλθεν εἰς 10,54 χλγρ. τὸ 1968, ἤτοι ἐσημείωσε μέσην ἑτησίαν αὐξησιν 0,493 χλγρ. Ποσοτικῶς ἡ αὐξησις τῆς κατὰ κάτοικον καταναλώσεως ἀνῆλθεν εἰς 72,79% κατὰ τὴν ἑνναετίαν 1960 - 1968 καὶ ἡ μέση ἑτησία αὐξησις ὠῶν εἰς 8,08%.

Ἡ κατανάλωσις ἔριου καὶ τριχῶν ἀπὸ 21,259 τόννους τὸ 1961 περιορίσθη εἰς 16,528 τόννους τὸ 1968. Ἐνεφάνισεν ἐπομένως συνολικὴν μείωσιν 4,731 τόννων καὶ ἑτησίαν τοιαύτην 591 τόννων. Ποσοτικῶς ἡ μείωσις τῆς ὀκταετίας 1961 - 1968 ἀνῆλθεν εἰς 22,25% ἡ ἑτησίως κατὰ μέσον ὄρον 2,78%.

Ἡ κατὰ κάτοικον καταναλισκομένη ἑτησίως ποσότης ἔριου καὶ τριχῶν περιορίσθη ἀπὸ 2,53 χλγρ. κατὰ τὸ 1961, εἰς 1,89 χλγρ. τὸ 1968.

Οὕτως, ὁ περιορισμὸς τῆς καταναλώσεως ἔριου καὶ τριχῶν ἀνέρχεται ποσοτικῶς εἰς 25,30% συνολικῶς κατὰ τὴν ὀκταετίαν καὶ εἰς 3,16% κατὰ μέσον ὄρον ἑτησίως.

Ἡ μείωσις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὴν εὐρυτέραν χρησιμοποίησιν τεχνητῶν ἰνῶν.

Ἡ κατανάλωσις δερμάτων ἀπὸ 22,588 τόννους τὸ 1961 ἀνῆλθεν εἰς 35,216 τόννους τὸ 1966. Παρατηρήθη ἐπομένως συνολικὴ αὐξησις 12,628 τόννων ἡ μέση ἑτησία τῆς περιόδου 1961 - 1966 2,105 τόννων.

Ποσοτικῶς ἡ αὐξησις τῆς καταναλώσεως ἀνῆλθεν εἰς 55,90% ἡ ἑτησίως εἰς 9,31%.

Πίναξ 21

Ἡ κατὰ κάτοικον κατανάλωσις νωποῦ γάλακτος καὶ γαλακτοκομικῶν προϊόντων κατὰ διάφορα ἔτη

*Ἔτος	Γάλα	Τυρὸς	Βούτυρον	Μυζήθρα
1938	42,1 χλγρ.	—	—	—
1955	45,1 »	—	—	—
1960	50,6 »	9,9	1,4	1,2
1961	54,1 »	11,3	1,4	1,3
1962	60,5 »	12,8	1,5	1,4
1963	61,4 »	13,0	1,5	1,3
1964	66,2 »	11,9	1,8	1,2
1965	68,4 »	12,9	1,7	1,2
1966	75,5 »	14,1	1,1	1
1968	81,8 »	11,94	0,79	—

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω φαίνεται ὅτι ἡ κατανάλωσις νωποῦ γάλακτος ἐν

Ἑλλάδι ἤρχισεν αὐξανόμενη μετὰ τὸ 1960. Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1960 καὶ 1966 ἡ κατανάλωσις ηὔξηθη κατὰ 49,20%, ἐτησίως δὲ κατὰ 3,55 χλγρ. ἢ 7,02%.

Πίναξ 22

Ἡ κατὰ κάτοικον κατανάλωσις γάλακτος εἰς τὰς χώρας τῆς Ε.Ο.Κ. κατὰ τὰ ἔτη 1955 — 1964 εἰς χλγρ.

Χῶραι	1955—56	1957—58	1960—61	1963	1964	1968
Βέλγιον—Λουξεμβοῦργον	93,5	96,6	98,8	111,8	124	
Γαλλία	87,7	89,8	103,2	105,4	106,1	
Δ. Γερμανία	125,8	121	112,8	110,3	108	
Ἰταλία	55,8	57	63,9	62	62,4	
Ὅλλανδία	186,7	175	161	122,6	120,7	
Μέση κατὰ κάτοικον Ε.Ο.Κ.	109,9	108	107	102,4	104,2	
Ἑλλάς	45,1	47	50,6	61,4	66,2	81,86

Δ. Ἀλιεΐα

Εἶναι ἐνδιαφέρον τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἑλλάς, μία τῶν πλέον ναυτικῶν χωρῶν τοῦ κόσμου, εὐρίσκεται εἰς τὸν ἀλιευτικὸν τομέα ἐν μεγάλῃ καθυστέρησει.

Κατὰ τὸ 1966 ἐν τῇ ἀλιείᾳ ἠσχολήθησαν τὰ κάτωθι πληρώματα (ναῦται, μηχανικοί, πλοίαρχοι): εἰς τὰ δίκτυα συστήματος μηχανότρατας ὑπερποντίου ἀλιείας 1,115 ἄτομα, εἰς τὰ δίκτυα συστήματος μηχανότρατας μέσης ἀλιείας 1,423, εἰς τὰ κυκλικὰ δίκτυα (γρι-γρι) 3,503, εἰς δίκτυα τράτας τὰ συρόμενα ἀπὸ τὴν ξηρὰν 1,761 καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μικρὰ δίκτυα καὶ παραγάδια 8,689 ἄτομα. Συνολικῶς ἐπομένως μετὰ τὴν ἀλιεΐαν τῶν θαλασσῶν ἠσχολήθησαν 16,491 ἄτομα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μηχανοκινήτων σκαφῶν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1966 ἀνήρχετο εἰς 7,257 μετὰ συνολικὴν ἵπποδύναμιν 176,105 καὶ χωρητικότητα 58,432 τόννων. Ὁ ὑπερπόντιος ἀλιευτικὸς στόλος συνίστατο ἐκ 43 σκαφῶν, συνολικῆς ἵπποδυνάμεως 50,455. Ὁ στόλος τῆς μέσης ἀλιείας συνίστατο ἐκ 342 σκαφῶν μηχανοτρατῶν συνολικῆς ἵπποδυνάμεως 45,404 καὶ χωρητικότητος 45,404 τόννων, 320 σκαφῶν γρι - γρι ἵπποδυνάμεως 18,901 καὶ χωρητικότητος 5,210 τόννων καὶ 69 μικτῶν σκαφῶν 5,901 ἵπποδυνάμεως καὶ χωρητικότητος 1,601 τόννων.

Ἡ παράκτιος ἀλιεΐα περιελάμβανεν 834 τράτες, ἵπποδυνάμεως 12,221 καὶ

5,649 λοιπά σκάφη (παραγαδιάρικα κλπ.) συνολικής ίπποδυνάμεως 43,813 τόννων.

Οί αναφερθέντες ως απασχολούμενοι έν τῇ άλιεία διὰ τῶν ὡς ἄνω σκαφῶν ἤλιευσαν τὸ 1966 συνολικῶς 83,576 τόννους άλιεύματος, συνολικῆς άξίας 1,017,068,200 δραχμῶν.

Ἐκ τῶν άλιευμάτων τούτων 20,635 χιλ. τόννοι, άξίας 401,738,200 δρχ. ἦσαν ἰχθύες πρώτης κατηγορίας, 16,352 τόννοι, άξίας 271,032,400 δρχ. ἦσαν ἰχθύες δευτέρας κατηγορίας καὶ 46,589 τόννοι, άξίας 344,297,600 δρχ. ἦσαν ἰχθύες τρίτης κατηγορίας. Ἡ ὑπερπόντιος άλιεία κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο συνεκόμισε 30,062 τόννους, άξίας 323,651,300 δρχ., ἡ μέση άλιεία 32,479 τόννους, άξίας 323,561,300 δρχ. καὶ ἡ παράκτιος άλιεία 21,035 τόννους, άξίας 357,830,800 δρχ. Βάσει τούτων ἡ ὑπερπόντιος άλιεία συνεκόμισεν 62,000 τόννους ἰχθύων, άξίας 658 ἑκατομ. δρχ. καὶ ἡ παράκτιος άλιεία με συγκομιδὴν μόνον 21,000 τόννων εἰσέπραξε 357 ἑκατομ. δρχ. Τοῦτο κυρίως λόγω τῆς ηὔξημένης τιμῆς τῶν νωπῶν ἰχθύων ἔναντι τῶν κατεψυγμένων.

Ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῶν άλιευμάτων ἠλιεύθησαν σαρδέλλαι νωπαὶ 11,437 τόννοι, φαγκριά κατεψυγμένα 6,758 τόννοι καὶ νωπὰ 609 τόννοι, μπαρμποῦνια - κουτσομοῦρες κατεψυγμένα 1,805 τόννοι καὶ νωπὰ 2,875 τόννοι, μαρίδες, τσέρουλες, μένουλες νωπαὶ 8,867 τόννοι, παλαμίδες - ρίκια νωπὰ 2,294 τόννοι, κατεψυγμένα 21 τόννοι, γόπες, σάλπες νωπαὶ 2,612 τόννοι, κατεψυγμένα 23,4 τόννοι, γαῦρος - χαψὶ 5,146 τόννοι, κέφαλοι νωποὶ 886 τόννοι, κατεψυγμένοι 7,2 τόννοι, βακαλάος νωπὸς 1 019 τόννοι, κατεψυγμένος 29,7 τόννοι, λιθρίνια, μπαλάδες νωπὰ 1,084 τόννοι, κατεψυγμένα 6 359 τόννοι, σφυρίδες, ροφός, βλάχος, στεῖρες νωπὰ 543 τόννοι, κατεψυγμένα 1,728 τόννοι.

Κεφαλόποδα

Καλαμαράκια νωπὰ 262,9 τόννοι + κατεψυγμένα 1,158,2 τόννοι σύνολον 1,421,1 τόννοι. Χταπόδια νωπὰ 925,3 τόννοι + κατεψυγμένα 1,158,2 τόννοι σύνολον 2,083,5 τόννοι. Σουπιές νωπαὶ 716,7 τόννοι + κατεψυγμένοι 1,146 τόννοι, σύνολον 1,862,7 τόννοι.

Σύνολα, νωπὰ 1,904,9 τόννοι + κατεψυγμένα 3,462,4 τόννοι. Σύνολον κεφαλοπόδων 5,367,3 τόννοι.

Μαλακόστρακα

Γαρίδες νωπαὶ 566,2 τόννοι + κατεψυγμένα 676,8 τόννοι σύνολον 1,243,0 τόννοι.

Ὅστρακοειδῆ

Κυδώνια, καλόγνωμες, μύδια, στρείδια μόνον νωπὰ 853,3 τόννοι. Σύνολον μαλακοστράκων 2,096,3 τόννοι.

30,000 τόννοι περίπου τῶν ὡς ἄνω άλιευμάτων ἠλιεύθησαν εἰς τὸν Ἄτλαντικὸν ὠκεανὸν (μικρὰ ποσότης ἠλιεύθη εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανὸν καὶ

τόν Περσικόν κόλπον). Εἰς τὴν Β. Ἀφρικὴν ἠλιεύθησαν 1,309,6 τόννοι ἀλιευμάτων καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἠλιεύθησαν εἰς ἑλληνικὰς θαλάσσας.

Αἱ μεγαλύτεραι ποσότητες ἑλληνικῆς προελεύσεως ἀλιευμάτων ἠλιεύθησαν εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον καὶ τὴν Χαλκιδικὴν (10,387 τόννοι), τὸν Ἀργολικὸν καὶ Σαρωνικὸν κόλπον 8,334,3 τόννοι, τὸν Στρυμωνικὸν κόλπον, τὰς ἀκτὰς τῆς Θάσου καὶ τὸ Θρακικὸν πέλαγος (6,113 τόννοι), τὸν Νότιον καὶ Βόρειον Εὐβοϊκὸν καὶ Μαλιακὸν κόλπον (4,581,0 τόννοι), τὴν Λέσβον, Χίον, Σάμον καὶ Ἰκαρίαν (4,382 τόννοι), τὰς Κυκλάδας (3,099 τόννοι), τὰς ἀκτὰς Ἡπείρου — Κερκύρας, Ἀμβρακικὸν καὶ Λευκάδα (2,215 τόννοι) κλπ.

Πέραν τῶν ὡς ἄνω ἰχθύων ἠλιεύθησαν ὑπὸ ἐρασιτεχνῶν ἀλιείων εἰς τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας 13,000 τόννοι ἀλιευμάτων καὶ ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματιῶν ἀλιείων καὶ τῶν ἐρασιτεχνῶν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ γλυκέα ὕδατα 9,000 τόννοι, ἥτοι συνολικῶς 22,000 τόννοι ἰχθύων κλπ.

Οὕτω, συνολικῶς συνεκεντρώθησαν 105,000 τόννοι ἀλιευμάτων.

Ἡ ἔτησίαι κατανάλωσις ἀλιευμάτων ἀνῆλθε τὸ 1966 εἰς 130,000 τόννους. Πρὸς κάλυψιν τῶν ἐλλειμμάτων εἰσήχθησαν 8,000 τόννοι περίπου νωπῶν καὶ κατεψυγμένων ἀλιευμάτων ἐξωτερικοῦ καὶ 21,000 τόννοι συντετηρημένων ἀλιευμάτων ἐξωτερικοῦ (κονσέρβαι, ἀλίπαστα, φιλέττα, καπνιστὰ κλπ.).

Πέραν τῶν ὡς ἄνω εἰσαγωγῶν, τὸ 1966 εἰσήχθησαν καὶ 8,000 τόννοι ἰχθυαλευρῶν πρὸς κάλυψιν τοῦ εἰς ζωϊκὰς πρωτεΐνας ἐλλείμματος τῶν ἐν τῇ χώρᾳ παρασκευαζομένων κτηνοτροφῶν.

Ἡ ἀξία τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰσαγωγῶν ἀνῆλθε κατὰ τὸ 1966 εἰς 565 ἑκατομ. δρχ. (18,3 ἑκατομ. δολλάρια).

Εἶναι ἐνδιαφέρον τὸ γεγονός ὅτι ἐκ τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς ἰχθυερῶν τοῦ ἔτους 1966, ἀνελθούσης εἰς 56,8 ἑκατομ. τόννους, ἡ Ἑλλάς παρήγαγε μόνον 0,1 ἑκατομ. τόννους, ἥτοι περίπου 1/568, ἐνῶ ἄλλαι χῶραι παραθαλάσσιαι, ὡς ἡ Νορβηγία καὶ ἡ Ἰσπανία, παρήγαγον τὸ αὐτὸ ἔτος 2,85 καὶ 1,35 ἑκατομ. τόννους ἰχθυερῶν ἀντιστοίχως.

Μᾶλλον μετρία εἶναι καὶ ἡ μέση κατὰ κεφαλὴν ἔτησίαι κατανάλωσις ἀλιευμάτων ἀνερχομένη εἰς 17 περίπου χλγρ. ὅταν αὕτη εἰς Νορβηγίαν φθάνη τὰ 35 χλγρ.

Ἡ ἔτησίαι κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις κρέατος καὶ ἰχθύων ἐν Ἑλλάδι μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1954 καὶ 1963, βάσει στοιχείων τοῦ Ο.Ο.Σ.Α., ἀνῆλθεν ὡς κατωτέρω εἰς χλγρ.

Ἔτος	Κρέας	Ἰχθύες
1954	15,3	9,2
1958	21,8	12,5
1960	23,5	14,1
1963	31,0	16,6

Διὰ τὸ ἔτος 1968 τὰ προσωρινὰ στοιχεῖα ἀναβιβάζουν τὴν κατανάλωσιν ἰχθύων εἰς 17 χλγρ.

Ἡ παραγωγή ἰχθύων ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὰ ἔτη 1967 καὶ 168 ἀνέρχεται ὡς κάτωθι :

	1968	1967	Μεταβολὴ ἐπὶ τοῖς%
Ἀτλαντικὴ ἀλιεῖα	34,403	31,817	8,1
Μεσογειακὴ ἀλιεῖα	4,500	4,000	12,5
Μέση ἀλιεῖα	45,000	4,000	7,1
Ἐσωτερικὰ ὕδατα — ἰχθυοτροφεῖα	12,000	10,500	
Σύνολον	95,903	88,317	8,6

Τὸ συνολικὸν εἰσόδημα ἀνῆλθεν ἐκ τῆς ἀλιείας εἰς 1,182,481,000 (τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἀλιεῖα»).

Ε. Δασοπονία

Ἀτυχῶς αἱ ὑψηλαὶ δημογραφικαὶ πιέσεις ἐπὶ τοῦ ὀρεινοῦ μας ὄγκου διὰ τῆς ὑπερβοσκήσεως τῆς ὑπερξυλεύσεως καὶ τῶν ἐκτεταμένων ἐνίοτε πυρκαϊῶν τῶν δασῶν, συντέμνουν εἰς τὴν συνεχῆ μείωσιν τῶν διὰ δασῶν καλυμμένων ἐπιφανειῶν, οὕτως ὥστε σήμερον μόλις τὰ 19,6% τῆς ἐπιφανείας νὰ καλύπτονται ὑπὸ πραγματικῶν δασῶν.

Κατὰ ἰδιοκτησίαν τὰ δάση ἀνήκουν κατὰ 65,5% εἰς τὸ Δημόσιον, 12% εἰς τὰς κοινότητες, 4,8% εἰς μονὰς ἢ ἀγαθοεργὰ ἰδρύματα καὶ 17,7% εἰς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου.

52,3% τῶν δασῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ κωνοφόρα (πεύκη ἢ χαλέπιος, ἐλάτη, μαύρη πεύκη καὶ τραχεῖα πεύκη) 41,5% ἀπὸ φυλλοβόλα πλατύφυλλα (δρῦς, ὄξυα κυρίως) καὶ 6,2% ἀπὸ ἀείφυλλα πλατύφυλλα.

Κατὰ τὸ 1965 ἐλήφθησαν ἐκ τῶν ἐλληνικῶν δασῶν 366,000 κυβικὰ μέτρα τεχνικῆς ξυλείας, 630,000 τόννοι κουσοξύλων ἔμποριον, 14,000 τόννοι ξυλανθράκων, 21,000 τόννοι ρητίνης καὶ 300,000 τεμάχια στύλων.

Ἐπὶ πλέον τῆς ὡς ἄνω παραγωγῆς τὸ 1966 εἰσῆχθησαν 1,000,000 κυβικῶν μέτρων στρογγύλης ξυλείας ἀξίας περίπου 80 ἑκατομ. δολλαρίων.

Ἡ αὔξησις τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς ἐπιδιώκεται ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ καλλιτέρας ἀξιοποιήσεως τῶν ὑπαρχόντων δασῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ δι' ἀναδασώσεως καὶ φυτειῶν ἰδίᾳ. Αἱ φυτεῖαι λεύκης, αὐξανόμεναι ἀναλόγως, θὰ δύνανται νὰ συνεισφέρουν τὰ ἐλλείποντα 2 ἑκατομ. κυβικὰ μέτρα ὄγκου ξύλου ἐτησίως.

Τὸ 1960 ἐφυτεύθησαν 17 ἑκατομ. φυτῶρια, τὸ 1964 12 ἑκατομ., τὸ 1965 11 ἑκατομ. καὶ τὸ 1966 8,7 ἑκατομ.

Λόγω τῆς περιοριζομένης δραστικῶς χρησιμοποίησεως τῶν καυσοξύλων καὶ τῆς ἐφαρμοζομένης καὶ παρ' ἡμῖν νεωτέρας τεχνολογικῆς ἐξελίξεως (παραγωγή μοριοπλακῶν καὶ ἰνοπλακῶν), ἥτις καθιστᾷ δυνατὴν τὴν ἀξιοποίησιν ξύλου μικρῶν διαστάσεων καὶ κατωτέρας ποιότητος εἶναι δυνατὴ μελλοντικῶς ἢ κάλυψις σημαντικοῦ ποσοστοῦ τῶν σημερινῶν μας ἐλλειμμάτων εἰς ξύλον.

Ἰδρύθησαν ἤδη τρεῖς μεγάλα βιομηχανία ξύλου εἰς Καλαμπάκαν, Λιτό-

χωρον και Δράμαν, πέραν τῶν λειτουργούντων ἤδη δημοσίων και ἰδιωτικῶν πριονιστηρίων, ἐγκαταστάσεων τεχνητῆς ξηράνσεως ξυλείας, ἐμποτισμοῦ στύλων τηλεπικοινωνίας και στρωτήρων σιδηροδρόμων, ἐργοστασίων παραγωγῆς ξυλοφύλλων και ἀντικολλητῶν, πυρείων, δομικῶν πλακῶν και χάρτου.

Παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς ταύτας τὸ εἰς δασικά προϊόντα ἔλλειμμα τῆς χώρας αὐξάνει ἐτησίως κατὰ 300 ἑκατομ. δρχ. (10 ἑκατομ. δολλάρια).

Ἡ κάλυψις τοῦ ἐλλείμματος τούτου, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη θὰ αὐξηθῆ ποσοτικῶς, και ἡ παραλλήλως ὑφισταμένη γενικὴ διαπίστωσις ὅτι κατὰ τὰ προσεχῆ πενήκοντα ἔτη ἡ ξυλὲνδεια θὰ ἐπιταθῆ παγκοσμίως, ἐνῶ παραλλήλως λόγοι προστασίας τῶν πεδινῶν ἐδαφῶν, λόγοι κλιματικῆς βελτιώσεως τῶν ἑλληνικῶν συνθηκῶν και λόγοι τουριστικοὶ και ὑγειονομικοὶ, ἐπιβάλλουν τὴν ἔντασιν τῶν προσπαθειῶν αὐξήσεως τῆς δασοκεκαλυμμένης ἐπιφανείας τῆς χώρας και ἀρτιωτέρας ὀργανώσεως και πλέον ἐκσυγχρονισμένης ἀξιοποιήσεως τῶν ἑλληνικῶν δασικῶν προϊόντων.

Κατανάλωσις κατὰ κάτοικον πρωτεϊνῶν—θερμίδων και λίπους ζωικῆς προελεύσεως ἐν Ἑλλάδι

Τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ κατήρτισε τὸν κάτωθι πίνακα 23 δεικνύοντα τὴν κατανάλωσιν ζωικῆς προελεύσεως πρωτεϊνῶν, θερμίδων και λίπους ἡμερησίως κατὰ κάτοικον διὰ τὸ ἔτος 1963 ἐν Ἑλλάδι.

Πίναξ 23

Ἡ κατὰ κάτοικον κατανάλωσις τροφίμων ζωικῆς προελεύσεως ἔτους 1963

Εἶδος τροφίμου	Κατανάλωσις		Ἀνάλωσις ἡμερ. καταναλώσ.			Ἑκατοστιαία συμβολὴ πρωτεΐνης ἑκάστου εἶδους τρ.
	Ἐτησ. εἰς χλγρ.	Ἡμερ. εἰς χλγρ.	Θερμίδες	Πρωτεΐναι εἰς γρμ.	Λίπος εἰς γρμ.	
Κρέας	31,00	84,93	132,49	11,38	8,98	33,48
Ἰχθύες	16,60	45,47	28,49	4,00	1,23	11,76
Ὠὰ	8,01	21,94	31,59	2,44	2,28	7,18
Γάλα νωπὸν	54,33	148,84	116,09	6,25	7,30	18,38
» ἀποβουτ.	7,07	19,36	6,96	0,63	0,09	2,06
» ἔβαπορέ	2,86	7,83	14,87	0,50	0,63	1,83
» Γάλα κόνις	0,60	1,64	6,56	0,50	0,32	1,47
Τυρὸς μαλακὸς	10,30	28,21	78,14	6,04	5,59	17,76
» σκληρὸς	2,70	7,40	27,38	2,07	1,99	6,08
Σύνολον			442,27	33,98	28,41	100,00

Ἡμεῖς βάσει τῆς ἀναφερθείσης καταναλώσεως τῶν ζωικῆς προελεύσεως τροφίμων κατηρτίσαμεν τὸν πίνακα 24 διὰ τὴν κατὰ κάτοικον κατανάλωσιν πρωτεϊνῶν, λίπους καὶ θερμίδων διὰ τὸ ἔτος 1966.

Πίναξ 24

Ἡ κατὰ κάτοικον κατανάλωσις τροφίμων ζωικῆς προελεύσεως ἔτους 1966 ἐν Ἑλλάδι

Εἶδος τροφίμου	Κατανάλωσις		Ἀνάλυσις ἡμερησ. καταναλώσ.			Ἐκατοστία συμβολῆ πρωτεϊνῶν ἑκάστου εἴδους τροφίμου
	Ἐτησίᾳ εἰς χλγρ.	Ἡμερ. εἰς χλγρ.	Θερμίδες	Πρωτεῖναι εἰς γρμ.	Λίπος εἰς γρμ.	
Κρέας	38,20	104,65	163,25	14,00	11,07	35,22
Ἰχθύες	15,09	41,34	25,63	3,64	1,12	9,14
ῶά	9,66	26,5	38,16	2,91	2,75	7,30
Γάλα νωπὸν	75,50	216,8	169,10	9,10	10,62	22,88
» ἔβαπορέ	3,25	8,9	16,90	0,72	0,72	1,80
» κόνις	0,75	2,0	8,00	0,60	0,40	1,50
Τυρὸς μαλακὸς	11,20	30,7	85,04	6,67	6,08	16,50
» σκληρὸς	2,90	7,94	29,38	2,22	2,14	5,56
Μυζήθρα	1,00	2,73	—	—	—	—
Βούτυρον	1,10	3,00	29,20	0,02	2,52	0,05
Σύνολον			564,66	39,80	36,13	99,95

Τὴν περιεκτικότητα ἑκάστου τροφίμου εἰς πρωτεΐνας, θερμίδας καὶ λίπος ὑπελογίσαμεν βάσει τῶν ἐπισήμων στοιχείων διὰ τὴν Ἑλλάδα τοῦ Ο.Ε.С.Ḍ./Ο.С.Ḍ.Е. (Food Consumption Statistics 1954 - 1966). Τῶν διδομένων εἰς τὸν Πίνακα 25.

Συγκρίνοντας τὰ στοιχεῖα τοῦ Πίνακος 24 (ἔτους 1966) πρὸς ἐκεῖνα τοῦ Πίνακος 23 (ἔτους 1963) διαπιστοῦμεν ὅτι κατὰ τὴν τετραετίαν ταύτην ἡ ἡμερησίᾳ κατανάλωσις πρωτεϊνῶν ηὔξηθη κατὰ 5,77 γρμ. ἢ 1,142 γρμ. ἑτησίως.

Εἰδικώτερον ἐκ τοῦ κρέατος ἐλήφθησαν τὸ 1966 14,02 γρμ. πρωτεϊνῶν ἡμερησίως, ἔναντι 11,38 γρμ. κατὰ τὸ ἔτος 1963. Ἐπομένως, ἔχομεν αὔξησιν ἡμερησίας καταναλώσεως πρωτεΐνης κρέατος τετραετίας 2,64 γρμ. ἢ 0,660 γρμ. ἑτησίως.

Πίναξ 25

Μέση περιεκτικότητα επί τοις εκατόν εις θρεπτικές ουσίας των διαφόρων τροφίμων ζωϊκής προελεύσεως εν Ἑλλάδι Βάσει στοιχείων OECD/OCDE (Food Consumption Statistics 1954 - 1964)

Είδος τροφίμου	Περιεκτικότης εις 100 γρμ. τροφίμου		
	Θερμίδες	γρμ. πρωτεΐνης	γρμ. λίπους
Κρέας γενικῶς	156	13,40	10,58
» βοὸς μόσχου	146	15,1	9,00
» προβάτ. ἀμνοῦ	142	12,6	9,00
» αἰγὸς	123	14,00	7,00
» χοίρου	251	11,6	22,20
» πτηνῶν	129	12,00	8,60
Κονσερβῶν	265	19,2	18,80
Ἄτερα κρέατα	104	18,00	3,00
Ἰχθύες	62	8,80	2,70
Ἵωά	144	11,00	10,40
Γάλα νωπὸν	78	4,20	4,90
» ἀποβουτ.	36	3,60	0,50
» συμπετυκ.	190	8,00	8,00
» κόνις πλήρες	400	30,00	20,00
Τυρὸς μαλακὸς	277	21,40	19,80
» σκληρὸς	370	28,00	27,00

Αἱ ἐξ ἰχθύων λαμβανόμεναι ἡμερησίως πρωτεΐναι ἐνεφάνισαν μείωσιν τετραετίας 0,36 γρμ. ἢ κατὰ 0,09 γρμ. ἑτησίως.

Τὸ κρέας τὸ 1966 περιεῖχε τὸ 35,22% τῶν ζωικῶν πρωτεϊνῶν ἔναντι 33,48% τοῦ 1963. Ἄρα ἐνεφάνισεν αὐξησιν 1,74% ἐν τῇ συμμετοχῇ. Οἱ ἰχθύες τὸ 1966 διεσφάλισαν 9,14% τῶν πρωτεϊνῶν, ἐνῶ τὸ 1963 διησφάλιζον 11,76%. Ἄρα ἐνεφάνισαν μείωσιν τετραετίας 2,62% ἢ ἔτησιαν 0 62%.

Τὸ γάλα καὶ τὰ γαλακτοκομικὰ προϊόντα παρέσχον συνολικῶς τὸ 1966 48,49%, ἐνῶ τὸ 1963 εἶχον παράσχει 47,58%. Ἄρα τὸ γάλα καὶ τὰ γαλακτοκομικὰ προϊόντα ἠυξήθησαν σχετικῶς ἐν τῇ συμμετοχῇ τὸ 1966 κατὰ 0,71% κατὰ τὴν τετραετίαν ἢ κατὰ 0,17% ἑτησίως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ἡ διατροφή τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τὸ 1966 διησφάλισε πρωτεΐνας πρῶτον ἐκ τοῦ γάλακτος καὶ τῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων (48,24%), δεύτερον ἐκ τοῦ κρέατος (35,22%), τρίτον ἐξ ἰχθύων (9,14%) καὶ ἐξ ὠν (7,30%).

Ἡ ποσοτική μείωσις διασφαλίσεως πρωτεϊνῶν ἐξ ἰχθύων διὰ μίαν χώραν περιωρισμένων ἐδαφικῶν πόρων, ὡς ἡ Ἑλλάς, δὲν εἶναι ἴσως ἡ ἐνδεδειγμένη, ἀλλὰ βάσει τῆς διεθνοῦς πείρας θὰ συνεχισθῇ.

Ἐπειδὴ αἱ ὡς ἄνω ζωικαὶ πρωτεΐναι εἶναι ἅπασαι περίπου τῆς αὐτῆς βιολογικῆς ἀξίας διὰ τὴν διατροφήν τοῦ ἀνθρώπου, θὰ διερευνήσωμεν τὸ κόστος ἐνὸς γρμ. πρωτεΐνης ἐξ ἐκάστου προϊόντος, μὲ τὰς τιμὰς λιανικῆς πωλήσεως τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων παρ' ἡμῖν κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1968, πρὸ τῆς ἀνόδου τῆς τιμῆς τοῦ κρέατος. Σχετικὰ στοιχεῖα παρέχονται εἰς τὸν Πίνακα 26.

Πίναξ 26

Κόστος ἐνὸς γραμμαρίου ζωϊκοῦ λευκώματος εἰς τιμὰς παραγωγῶν καὶ εἰς τιμὰς λιανικῆς πωλήσεως ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ ἔτος 1968

Εἶδος τροφίμου	Τιμὴ παραγωγῆς εἰς δρχ. ἀνὰ χλγρ.	Λιανικὴ τιμὴ εἰς δρχ. ἀνὰ χλγρ.	Περιεκτικότης πρωτεΐνης εἰς γρμ./χλγρ.	Τιμὴ παραγ. ἀνὰ γρμ. πρωτ. εἰς λεπτά	Λιανικὴ τιμὴ γρμ. πρωτεΐνης εἰς λεπτά	Σειρὰ κόστους γρμ. πρωτεΐνης
Κρέας νωπὸν γενικ.	32	40	134	23	29	12
» » μόσχου	34	42	151	22	27	10
» » ἀμνοῦ	32	40	126	25	31	13
» » χοίρου	32	40	116	27	34	14
» » ὄρνιθος	26	32	120	21	26	9
» κατεψ. μόσχου		24	151		15	4
» » προβάτου		16	126		12	2
Ἰχθύες θαλασ. κατεψ.		15	88		17	7
Ὠὰ νωπὰ	16	20	110	14	18	8
Γάλα νωπὸν παστερ.	3	6	42	7	14	3
» συμπετυκνωμ.	22	22	80	27	27	11
» κόνις	18	18	300	6	6	1
Τυρὸς μαλακὸς		34	214		15	5
» σκληρὸς		48	280		17	6

Ἐκ τῶν δεδομένων τοῦ πίνακος 26 προκύπτουν τὰ κάτωθι:

Τὸ πλέον εὐθηνὸν ζωικὸν λεύκωμα ἀνὰ γραμμάριον προσφέρει τὸ γάλα

είς κόνιν (6 λεπτά) και άκολουθως τὸ μὴ παστεριωμένον γάλα εἰς τιμὴν παραγωγοῦ (7 λεπτά). Ἔπονται τὸ κατεψυγμένον κρέας προβάτου (12 λεπτά), τὸ παστεριωμένον νωπὸν γάλα (14 λεπτά), ὁ σκληρὸς τυρὸς και οἱ κατεψυγμένοι ἰχθύες (17 λεπτά) και τὰ ὠά (18 λεπτά).

Ἄκολουθοῦν ἐν συνεχείᾳ τὸ εὐθηνότερον τῶν νωπῶν κρεάτων, τὸ κρέας ὀρνιθίων πρὸς 26 λεπτά, τὸ συμπεπυκνωμένον γάλα πρὸς 27 λεπτά, τὸ νωπὸν κρέας μόσχου πρὸς 27 λεπτά, τὸ νωπὸν κρέας ἀμνοῦ πρὸς 31 λεπτά και τὸ κρέας χοίρου πρὸς 34 λεπτά, τὸ ὁποῖον προσφέρει τὸ πλέον ἀκριβὸν ζωικὸν λεύκωμα.

Ὑπὸ ἑλληνικὰς συνθήκας, σημαντικὴ αὐξησις καταναλώσεως τοῦ γάλακτος εἰς κόνιν δὲν ἀντιμετωπίζεται. Ἡ τιμὴ τοῦ κατεψυγμένου κρέατος προβάτου εἶναι λίαν χαμηλὴ, δι' ὃ και αὐξάνει ἡ κατανάλωσις του. Λίαν εὐνοικὴ εἶναι ἡ τιμὴ τοῦ λευκώματος ἐκ νωποῦ γάλακτος εἰς τὴν τιμὴν τοῦ παραγωγοῦ και εἰς τὴν τιμὴν τοῦ παστεριωμένου γάλακτος, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ παστεριωμένου γάλακτος ἐνισχύει και τὴν τιμὴν τοῦ γάλακτος τοῦ προοριζομένου πρὸς τυροκόμισιν ἢ παραγωγὴν βουτύρου. Ἀρκούντως ἱκανοποιητικὴ εἶναι ἐπίσης ἡ τιμὴ τοῦ κατεψυγμένου κρέατος μόσχου και διὰ τὸν λόγον τοῦτον αὐξάνει σημαντικῶς ἡ κατανάλωσις του.

Οἱ τυροὶ (μαλακὸς - σκληρὸς) και οἱ κατεψυγμένοι ἰχθύες προσφέρουν ἐπίσης λεύκωμα εἰς χαμηλὴν τιμὴν. Τὴν αὐτὴν μὲ τὰ ὠά ἄνω προϊόντα τιμὴν λευκώματος διασφαλίζουν και τὰ ὠά. Τὰ νωπὰ κρέατα διασφαλίζουν κόστος γραμμαρίου λευκώματος σημαντικῶς ὑψηλότερον. Τὸ εὐθηνότερον λεύκωμα προσφέρουν τὰ παχυνόμενα ὀρνίθια και τὸ πλέον ἀκριβὸν τὸ χοίρειον κρέας.

Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ Πίνακος 27 διαπιστοῦμεν τὰ κάτωθι :

Τὴν πλέον εὐθηνὴν θερμίδα, τόσον λιανικῶς ὅσον και εἰς τὴν τιμὴν παραγωγοῦ, διασφαλίζει τὸ γάλα (0,38 λεπτά εἰς τιμὴν παραγωγοῦ και 0,76 λεπτά εἰς λιανικὴν τιμὴν), ἐνῶ ἡ τιμὴ τῆς θερμίδος τῆς κόνεος γάλακτος ἀνέρχεται εἰς 0,46 λεπτά. Ἡ τιμὴ θερμίδος τοῦ κατεψυγμένου προβείου κρέατος ἀνέρχεται εἰς 1,12, μετὰ ἀκολουθοῦν αἱ τιμαὶ τοῦ συμπεπυκνωμένου γάλακτος, τοῦ μαλακοῦ τυροῦ και τοῦ σκληροῦ τυροῦ, ἀνερχόμεναι ἀντιστοίχως εἰς 1,15, 1,22, και 1,27 λεπτά, Τὴν ἀκριβωτέραν θερμίδα παρέχει τὸ νωπὸν κρέας αἰγὸς μὲ 3,25 λεπτά.

Συνδυάζοντες τὰ δεδομένα τῶν πινάκων 20 και 21 διαπιστοῦμεν ὅτι τὸ πλέον εὐθηνὸν λεύκωμα κατὰ γραμμάριον και τὴν πλέον εὐθηνὴν θερμίδα μὲ τὰς τρεχούσας τιμὰς τῶν κτηνοτροφικῶν προϊόντων, κατὰ τὸ ἔτος 1968, διασφαλίζει τὸ νωπὸν παστεριωμένον και συμπεπυκνωμένον γάλα και τὸ κατεψυγμένον κρέας προβάτου. Εἰς τὰ λοιπὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα ἢ χαμηλὴ τιμὴ λευκώματος ἀντισταθμίζεται ἀπὸ ὑψηλὴν τιμὴν θερμίδος.

Πάντως, ὡς ἤδη ἐλέχθη, διὰ τὰς ἑλληνικὰς συνθήκας καταναλώσεως τῆς σήμερον και τοῦ ἀμέσου μέλλοντος, κυρία ἐπιδίωξις εἶναι ἡ αὐξησις τῆς ποσότητος τῶν καταναλισκομένων κατὰ πρῶτον λόγον ζωικῶν λευκωμάτων, διότι εἰς ταῦτα κυρίως εἶναι ἐλλειπὴς ἡ διατροφή τοῦ Ἑλλήνου.

Εἰδικώτερον ἡ κατανάλωσις τῶν κτηνοτροφικῶν προϊόντων κατ' εἶδος ἔχει ὡς ἐκολούθησας.

Π ί ν α ξ 27

Έμφανίων τὸ κόστος τῆς θερμιδικῆς ἀξίας τῶν διαφόρων τροφίμων ζωϊκῆς προελεύσεως εἰς τιμὰς παραγωγῶν καὶ εἰς τιμὰς λιανικῆς πωλήσεως ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ ἔτος 1968

Εἶδος τροφίμου	Τιμὴ παραγωγοῦ εἰς δρχ./χλγρ.	Λιανικὴ τιμὴ εἰς δρχ./χλγρ.	Πέριεκτ. εἰς θερμ. 1 χλγρ. τροφίμου	Κόστος θερμ. μὲ τιμὴν λιαν. πωλ.	Κόστος θερμ. μὲ τιμὴν παραγωγοῦ	Σεῖρά κόστους θερμίδος
Κρέας νωπὸν γενικῶς	32	40	1,560	2,56 λεπτὰ	2,05 λεπτὰ	12
» » μὸσχου	34	42	1,460	2,87 »	2,32 »	14
» » προβ. — ἀμνοῦ	32	40	1,420	2,81 »	2,25 »	13
» » ἀγλὸς	32	40	1,230	3,25 »	2,6 »	15
» » χοίρου	32	40	2,510	1,59 »	1,27 »	8
» » ὄρνιθος	26	32	1,290	2,48 »	2,01 »	11
Κρέας κατεψ. μὸσχου		24	1,460	1,64 »		9
» » προβάτου		16	1,420	1,12 »		3
Ἰχθυῖες θαλασ. κατεψ.		15	620	2,41 »		10
ῶδ νωπὰ	16	20	1,440	1,38 »	1,11 »	7
Γάλα νωπὸν παστεριωμ.	3	6	780	0,76 »	0,38 »	2
» συμπετυκνωμένον	22	22	1,900	1,15 »	1,15 »	4
» κόνις	18	18	4,000	0,45 »	0,45 »	1
Τυρὸς μαλακὸς		34	2,770	1,22 »		5
» σκληρὸς		48	3,770	1,27 »		6